

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego : 2023/2024

- Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Socjologia medycyny i katolicka nauka społeczna
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Medical sociology and catholic social thought
Kierunek studiów	lekarski
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki medyczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu	Ks. dr Marek Wodawski
------------------------	-----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	10	IV	2
konwersatorium	10	IV	
ćwiczenia	15	IV	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	-
-------------------	---

- Cele kształcenia dla przedmiotu**

Poznanie społecznego i kulturowego wymiaru zdrowia i choroby oraz podstaw życia społecznego
Poznanie wiedzy socjologicznej kształtującej umiejętność radzenia sobie z problemami życia społecznego
Poznanie podstawowych problemów społecznych, które pozwalają na budowanie relacji pacjenta z lekarzem
Poznanie koncepcji medycyny spersonalizowanej (personalistycznej) rozwijanej w ramach katolickiej nauki społecznej
Poznanie podstaw komunikacji społecznej w relacjach pacjenta z lekarzem i personelem medycznym
Poznanie koncepcji praw człowieka i odniesienie ich do praw pacjenta oraz lekarza
Poznanie wypracowanych w ramach katolickiej nauki społecznej zasad życia społecznego i zastosowanie ich w relacjach pacjent-lekarz

Poznanie wypracowanych w ramach katolickiej nauki społecznej zasad relacji człowieka do ciała ludzkiego oraz innych elementów przyrody

- **Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	D.W1.
W_02	zna i rozumie postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia	D.W4.
W_03	rozumie funkcjonowanie podmiotów systemu ochrony zdrowia i społeczną rolę lekarza	D.W8.
W_04	rozumie rolę rodziny w procesie leczenia	D.W10.
W_05	zna i rozumie zasady pracy w grupie	D.W18.
W_06	zna i rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich	D.W19.
W_07	zna i rozumie koncepcje medycyny spersonalizowanej (personalistycznej)	D.W9.
W_08	rozumie problemy komunikacji pacjenta z lekarzem i zna zasady tej komunikacji	D.W5.
W_09	zna i rozumie koncepcję praw człowieka oraz poszczególne prawa	D.W17.
W_10	zna i rozumie koncepcję zasad życia społecznego, rozumie miejsce człowieka w świecie przyrody oraz zasady postępowania wobec niej	D.W2.
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych	D.U1.
U_02	potrafi wybrać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta	D.U3.
U_03	udziela porady w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia	D.U9.
U_04	potrafi komunikować się ze współpracownikami, udzielając informacji zwrotnej i wsparcia	D.U12.
U_05	potrafi komunikować się z pacjentem i jego bliskimi udzielając im odpowiednich informacji i wsparcia	D.U5.

U_06	umie rozpoznać obiektywne źródła informacji i wykorzystywać zdobytą wiedzę	D.U17.
U_07	potrafi odnieść prawa człowieka do sytuacji pacjenta oraz współpracowników i stosować je w pracy	G.U5.
U_09	potrafi stosować zasady życia społecznego w relacjach z pacjentem oraz personelem medycznym	D.U13.
U_10	potrafi rozpoznać i rozwiązać problemy dotyczące relacji do środowiska przyrodniczego	D.U13.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.5.
K_02	korzysta z obiektywnych źródeł informacji	K.7.
K_03	wdraża zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K.9.
K_04	tworzy z pacjentem i współpracownikami relacje zgodne z zasadami życia społecznego	K.4.
K_05	dba o środowisko przyrodnicze	K.11.

- **Opis przedmiotu/ treści programowe**

<p>Tematyka wykładów</p> <p>Socjologia jako dyscyplina naukowa– podstawowe ujęcia teoretyczne.</p> <p>Społeczne uwarunkowania rozwoju socjologii medycyny.</p> <p>Pojęcie instytucji społecznej. Szpital i inne instytucje opieki medycznej.</p> <p>Rodzina w ujęciu socjologicznym, rodzina a zdrowie.</p> <p>Socjologiczne konsekwencje chorób przewlekłych, niepełnosprawności i starości.</p> <p>Koncepcja katolickiej nauki społecznej i jej zastosowanie w relacjach pacjenta z personelem medycznym.</p> <p>Prawa pacjenta i lekarza jako prawa człowieka.</p> <p>Zasady życia społecznego w odniesieniu do opieki medycznej.</p> <p>Ciało ludzkie jako element przyrody – fundamenty ekologii integralnej</p> <p>Tematyka ćwiczeń</p> <p>Analiza podstawowych pojęć, jak: grupa społeczna, struktura społeczna, więź społeczna oraz rola społeczna</p> <p>Wpływ środowiska społeczno-kulturowego na styl i jakość życia ludzi.</p> <p>Zjawiska dewiacji i patologii społecznej. Ujęcie teoretyczne i praktyczne</p> <p>Wykluczenie społeczne i jego formy. Przyczyny społecznego wykluczenia.</p> <p>Komunikacja terapeutyczna</p> <p>Rola lekarza w kształtowaniu kondycji zdrowotnej społeczeństwa</p> <p>Społeczne uwarunkowania zawodu lekarza.</p>

- **Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
---------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--

WIEDZA			
W_01 - W_10	Wykład: konwencjonalny, konwersatoryjny	Egzamin pisemny /test	Uzupełniony i oceniony egzamin pisemny/test
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 - U_10	Ćwiczenia praktyczne, metoda projektu	Przygotowanie projektu, prezentacja	Karta oceny projektu, karta oceny prezentacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 - K_05	Obserwacja uczestnicząca	Obserwacja	Raport z obserwacji

- **Kryteria oceny, wagi...**

Kryteria oceny testu

bardzo dobra (5) - student realizuje zakładane efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym

- wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 94-100 %

ponad dobra (4,5) - student realizuje zakładane efekty uczenia się w stopniu ponad dobrym

- wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85-93 %

dobra (4) - student realizuje zakładane efekty uczenia się w stopniu dobrym

- wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 76-84%

dość dobra (3,5) - student realizuje zakładane efekty uczenia się w stopniu dość dobrym

- wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 68-75%

dostateczna (3) - student realizuje zakładane efekty uczenia się w stopniu dostatecznym

- wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60-67%

niedostateczna (2) - student realizuje zakładane efekty uczenia się w stopniu niedostatecznym

- wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%

- **Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	35
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

- **Literatura**

Literatura podstawowa

1. Tobiasz-Adamczyk B. (red.), *Od socjologii medycyny do socjologii żywienia*, Wyd. UJ, Kraków, 2013
2. Doroszevska A., Sadowska A., *Mosty zamiast murów – socjologia medycyny przykładem udanej (?) interdyscyplinarnej współpracy*, *Nauka i Szkolnictwo Wyższe*, 41(2013), nr 1, s. 57-68
3. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Nowe poszerzone wydanie, Wyd. Znak, Kraków, 2012
5. Papińska Komisja „Iustitia et Pax”, *Kompendium nauki społecznej Kościoła*, Wyd. Jedność, Kielce, 2005
6. Tobiasz-Adamczyk B., *Relacje lekarz-pacjent w perspektywie socjologii medycyny*, Wyd. UJ, Kraków, 2002
7. Kawczyńska-Butrym Z., *Rodzina, zdrowie, choroba: koncepcje i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego*, Wyd. Czelej, Lublin, 2001
8. Tobiasz-Adamczyk B., *Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby*, Wyd. UJ, Kraków, 2000
9. Strzeszewski C., *Katolicka nauka społeczna*, Wydawnictwo KUL, Lublin, 2003

Literatura uzupełniająca

1. Tobiasz-Adamczyk B., Brzyska M., Grodzicki T., *Zaniedbanie i samozaniedbanie osób starszych. Medyczne i społeczne uwarunkowania*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 2019
2. Wyrostkiewicz M., *Osoba i środowisko*, Wyd. KUL, Lublin 2019
3. Gocko J., *Nauka społeczna Kościoła w poszukiwaniu własnej tożsamości*, Wyd. Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego, Warszawa, 2013
4. Ostrowska A. (red.), *Socjologia medycyny: podejmowane problemy* kategorie analizy, Wyd. Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa, 2009
5. Barański J., Piątkowski W. (red.), *Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny*, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2002
6. Mazurek F.J., *Godność osoby ludzkiej podstawą praw człowieka*, Wyd. KUL, Lublin 2001
7. Uramowska-Żyto B., *Zdrowie i choroba w świetle wybranych teorii socjologicznych*, Wyd. IFiS PAN, 1992